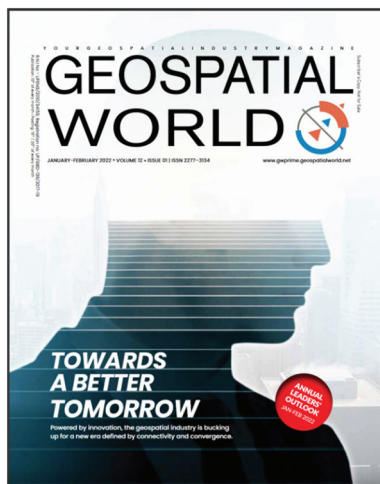

- Academic Support Programs, 2, 1, 59–60, <https://digital.library.txstate.edu/bitstream/handle/10877/8567/Issue1-PP59.pdf?sequence=1>, (6. 8. 2022.).
- Eliot, R. (2009): Using Google My Maps for Classroom Projects, *TESL-EJ – Teaching English as a Second or Foreign Language*, 12, 4, 1–13, <http://www.tesl-ej.org/pdf/ej48/m1.pdf>, (6. 8. 2022.).
- Haselin, D. (2018): Beyond the Borders of the Page: Mapping The Brief Wondrous Life of Oscar Wao, *Journal of Interactive Technology & Pedagogy*, Issue Thirteen, <https://jitp.commons.gc.cuny.edu/beyond-the-borders-of-the-page-mapping-the-brief-wondrous-life-of-oscar-wao/>, (7. 8. 2022.).
- Sandinska, Y., Bandrova, T. (2015): Web Mapping Using Different Types of Data Integration, *Proceedings of the 27th International Cartographic Conference, Rio de Janeiro*, https://icaci.org/files/documents/ICC_proceedings/ICC2015/papers/6/306.html, (7. 8. 2022.).
- Shahamati, S., Denieul-Pinsky, L., Baumann, Y., Shaw, E., Caquard, S. (2021): uMap: A Free Open-Source Alternative to Google My Maps, *Cartographic Perspectives*, Forthcoming 99, 1–13, <https://cartographicperspectives.org/index.php/journal/article/view/1729/2071>, (6. 8. 2022.).

Nedjeljko Frančula

AUTOMATIZACIJA I AUTONOMIJA U BUDUĆNOSTI

Autonomija je automatizacija tijekom rada bez sudjelovanja ljudi. Na primjer, svake godine broj smrtnih slučajeva i teških ozljeda u prometnim nesrećama broji se u milijunima. Ti se brojevi mogu smanjiti. Ljudi nisu osobito dobri u izvršavanju zadataka koji se ponavljaju, stoga su autonomni automobili budućnost.

Mjerenja su ključna za automatizaciju i autonomiju. Mjerenja se mogu primijeniti za navigaciju, pozicioniranje, određivanje što učiniti sljedeće, i tako dalje. Dakle, bitno je služiti se mjerenjima za donošenje odluka u stvarnom životu. Budući da će računala vjerojatno donositi većinu odluka u budućnosti, geoprostorni podaci imaju će veći značaj nego ikad prije. Računala, odnosno aplikacije, služiti će se mjerenjima za navigaciju od točke A do točke B, pomažući, na primjer, u isporuci robe tisućama kućanstava u gradu. Dinamički geografski informacijski sustavi (GIS) bit će u središtu svega toga,

kombinirajući osnovne karte s informacijama senzora u stvarnom vremenu kako bi se optimizirale rute isporuke iz sata u sat.

Umjetna inteligencija (AI) važan je alat u automatizaciji tijekom rada. Razvijeni su algoritmi koji mogu identificirati do 97% svega što se vidi letenjem iznad krajolika. Dakle, može se identificirati travu i drveće, a objekte klasificirati kao zgrade, automobile ili rasvjetne stupove. Kao rezultat toga, može se automatizirati 95% raspoznavanja objekata koja su sve do prije nekoliko godina mogli raditi samo ljudi. AI ima važnu ulogu u automatizaciji tamo gdje ljudi donose odluke na temelju unosa podataka. Ako stručnjak

dovoljno puta kaže algoritmu ovo je točno, ovo nije u redu, tada će taj algoritam na kraju raditi jednako dobro, ili bolje, od stručnjaka.

Autonomija je jedini način na koji se može postići održivost na razini potrebnoj za preokret trenutnih trendova. A to se neće dogoditi ako tvrtke to ne mogu učiniti profitabilnim. Održivost i profitabilnost moraju napredovati zajedno. Treba pronaći održive načine potrošnje, proizvodnje energije, prijevoza robe itd. (Rollén 2022).

Literatura

Rollén, O. (2022): Automation and Autonomy in the Future, *Geospatial World*, 12, 1, 18–19, https://issuu.com/geospatialworld/docs/jan-feb_2022_geospatial_world_digita_version/s/14928447, (20. 8. 2022.).

Nedjeljko Frančula

GEODETSKI ISKLJUČIVO MREŽNI ČASOPISI

Mrežni časopisi, također elektronički časopisi, e-časopisi, web-časopisi, jesu časopisi dostupni na mreži. To su najčešće mrežne inačice postojećih tiskanih časopisa, ali u posljednje vrijeme počinju izlaziti novi časopisi isključivo u mrežnom izdanju. U Geodetskom listu objavljeni su 2005. podaci o 14 važnijih geodetskih e-časopisa. Sve su to bile mrežne inačice tiskanih časopisa od kojih je samo slovenski Geodetski vestnik omogućavao pristup cjelovitim tekstovima (Frančula 2005). Šesnaest godina poslije već 40 geodetskih časopisa objavljuje svoje sadržaje u otvorenom pristupu (Frančula 2021).

Ovim prikazom želi se istražiti koliko geodetskih časopisa izlazi isključivo u mrežnom izdanju, tj. koliko je časopisa prestalo tiskati časopis i nastavilo objavljivati svoje listove samo na mreži te koliko se novih časopisa pojavilo isključivo u mrežnom izdanju. Pronašli smo deset takvih časopisa od kojih su pet prestala s tiskanjem časopisa i nastavili samo s mrežnim izdanjem i pet novih časopisa koji izlaze samo na mreži. U popisu tih časopisa prvi broj u zagradi označuje početak izlaženja časopisa, a drugi godinu prelaska na mrežno izdanje. Za nove časopise koji su počeli izlaziti u mrežnom izdanju u zagradi je godina početka izlaženja. Za svaki časopis naveli smo je li indeksiran u *Current Contents* (CC) i *Web of Science* (SCIE, SSCI, ESCI) te mrežnu adresu.

Bulletin of Geodetic Sciences (BCG – Boletim de Ciencias Geodesicas) (1988, 2014) (ESCI) <https://revistas.ufpr.br/bcg/index>

Contributions to Geophysics and Geodesy (1969, 2014) (ESCI) <https://journal.geo.sav.sk/cgg>

e-Perimtron (2006) <http://www.e-perimtron.org/>

Geodeticky a kartograficky obzor (1913, 2013) <https://egako.eu/cs/o-casopise/>

Geomatics (2021) <https://www.mdpi.com/journal/Geomatics>

Information Bulletin – Western Association of Map Libraries (1969, 2014) <https://waml.org/waml-information-bulletin/>

ISPRS International Journal of Geo-Information (2012) (CC, SCIE) <https://www.mdpi.com/journal/ijgi>

Journal of Geodetic Science (2011) (ESCI) <https://www.degruyter.com/journal/key/JOGS/html>